

РЕЦЕНЗИЯ

ОТ ПРОФ. Д-Р ВАЛЕРИ ДИМИТРОВ

ПО КОНКУРСА ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ” ПО ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.6. ПРАВО НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ „ФИНАНСОВО ПРАВО” С УЧАСТНИК ГЛ. АС. Д-Р ПО ПРАВО НИНА СТЕФАНОВА ЧИЛОВА

Д-р Нина Стефанова Чилова участва в конкурса за доцент със следните публикации:

1. Монографично изследване „Финансова инспекция, Издателски комплекс УНСС, софия, 2017 г.;
2. Статия „Финансовият инспекционен контрол като вид финансов контрол”, сп. „Правна мисъл”, бр. 4/2016 г.;
3. Доклад „Мерки за предотвратяване на данъчните измами с ДДС, доклад, УНСС, Юридически факултет, Алумни клуб на завършилите ЮФ на УНСС, Годишна научна конференция 2014 „Проблеми на законодателството и правоприлагането, свързани с развитието на бизнеса в Република България, Сборник доклади, Т. 2, Издателски комплекс – УНСС;
4. Доклад „Правна характеристика на фискалния контрол, осъществяван от Националната агенция по приходите”, УНСС, Юридически факултет, Алумни клуб на завършилите ЮФ на УНСС, УНСС, Юридически факултет, Алумни клуб на завършилите ЮФ на УНСС, Върховенството на закона-предпоставка за развитието на бизнеса и за икономически растеж, Научни изследвания в памет на проф. д-р Борис Ланджев, Сборник доклади от научна конференция;

5. Статия, „Компетентност на контролните органи при осъществяване на финансовата инспекция”, сп. „Счетоводство, данъци и право, бр. 12/2016 г.;
6. Статия „Финансовата инспекция като правоотношение”, сп. „Счетоводство, данъци и право, бр. 11/2016 г.;
7. Статия „Правна същностна финансовата инспекция. Финансовата инспекция като производство”, сп. „Счетоводство, данъци и право, бр. 10/2016 г.;
8. Статия „Правна същност на акта за начет”, сп. Административно правосъдие”, септември-октомври 2016, бр. 5;
9. Доклад „Приложно поле на одита на Сметната палата”, Сборник научни доклади от конференция на млади учени на тема „Икономиката на България и Европейския съюз” 2016 т.;
10. Помагало по данъчно право, София, 2015 г., Издателство „Сиела” /в съавторство/.

Основният труд на д-р Чилова е монографията „Финансовата инспекция”. Трудът, в обем от 233 страници, е подробно и систематично изследване на един от основните видове финансов контрол в съвременната правна система – инспекционния контрол, осъществяван от Агенцията за държавна финансов инспекция /АДФИ/ при условията и по реда на Закона за държавната финансова инспекция /ЗДФИ/. Трудът се състои от четири глави, въведение и заключение, като съответно в първата глава се изяснява правната същност на финансовата инспекция, във втората авторката изследва приложното поле на инспекцията, участниците и субектите в инспекционния контрол, в третата глава се анализира процеса на извършване на инспекционния контрол, а в глава четвърта се анализират приключването на инспекцията, мерките за въздействие и отговорностите.

Достоинствата на труда са очевидни. На първо място, като безспорен принос трябва да се изтъкне, че това е пълно и систематично изследване на инспекционния контрол, като вид финансов контрол. Авторката познава отлично материята и анализира инспекцията в няколко аспекта: 1/ като контролно

производство, което тя характеризира като многоличен динамичен фактически състав /с. 41-47/, 2/ като система от установителни правоотношения и правоотношения за въздействие /с. 58-59/, и 3/ като система от правомощия за установяване и за въздействие /с. 55-57, с. 81-91/. Това е правилен методологичен подход, тъй като позволява всестранно осветляване и изясняване на правната природа на този вид финансов контрол. Д-р Чилова успява да разкрие спецификата, уникалността на инспекцията като вид контрол чрез анализ на цялата система от правомощия и правоотношения чрез които той се реализира. Според нея при този контрол в първата фаза – установителната, решаваща роля има правомощието, свързано с издаването на акта за начет, а във втората фаза – фазата на въздействието, централно правомощие е правомощието на директора на АДФИ да се даде ход на принудителното изпълнение на възстановителното притезание на проверявани организации и лица по чл. 4, т. 1-3 от ЗДФИ /с. 223-224, с. 225-226/. Това е важен принос на авторката във финансовоправната теория.

Д-р Чилова изяснява и природата на акта за начет. Тя го характеризира като финансов акт на обвързана компетентност с едновременно констативно-декларативно и конститутивно правно действие /с. 227/. Тези характеристики на акта за начет са обосновани и също са принос на авторката. Принос на авторката е и сравнението на акта за начет с множество актове със сходни характеристики. Такива са докладът по чл. 17 от ЗДФИ, констативните протоколи, издавани от финансовите инспектори в контролното производство, актът за установяване на административно нарушение, ревизионният акт по Данъчноосигурителния процесуален кодекс, актът на митнически орган при осъществяване на последващ митнически контрол за установяване на митнически и други публични задължения по Закона за митниците, ревизионният акт за начет, издаван от органите на Националния осигурителен институт при осигурителен контрол, упражняван за законосъобразност на разходите по реда на кодекса за социално осигуряване, одитните доклади на Сметната палата /с. 191-205/. Изследването на контрола придобива

завършеност и със задълбочения анализ на мерките за въздействие и отговорностите, характерни за инспекцията /с. 205-224/.

Авторката, на основата на своите анализи и аргументи, критикува действащата нормативна уредба и прави обосновани предложения де леге ференда. Особено важни са предложенията за процесуалните права на проверяваните лица, както и необходимостта от изрична уредба на акт на директорана АДФИ да потвърждаване на издадения акт за начет /с. 228- 229/.

Научното качество на труда е високо, д-р Чилова развива и аргументира тезите си логично и убедително, езикът е ясен и точен. Като цяло изследването ѝ е сериозен принос във финансовоправната и административноправната теория.

По-голямата част от представените статии и докладите на авторката са свързани с основния ѝ труд за инспекционния контрол. Сред останалите публикации специално внимание заслужава докладът ѝ за фискалния контрол, който има за предмет неизследван вид контрол и е с приносен характер.

Д-р Чилова е съавтор и на помагало по данъчно право. Помагалото е подготвено компетентно, логично и изчерпателно и показва отлични познания по материята.

На основата на изложеното считам, че изцяло са изпълнени изискванията на чл. 24 и сл. на Закона за развитие на академичния състав и предлагам на научното жури да взема решение за предоставяне на академичната длъжност „доцент” на гл. ас. д-р Нина Чилова.

Проф. д-р Валери Димитров